

Žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Dětská psychiatrická nemocnice Opařany

Opařany 128

391 61 Opařany

Vážení,

jako student [REDACTED] vás pro účely seminární výuky v souladu s § 13 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, žádám o poskytnutí následujících informací:

- 1) Jakým způsobem vaše zařízení řeší vážný nesouhlas dítěte s hospitalizací ve vašem zařízení v případě, že zákonný zástupce souhlasí?
- 2) Existují ve vašem zařízení speciální pomůcky a návody pro zdravotnické pracovníky o informování dítěte o jeho právech souvisejících s hospitalizací?
- 3) Zašlete, prosím, pro účely rešerše kopie výše zmíněných pomůcek a návodů.
- 4) Jak vaše zařízení realizuje pomoc nezletilému dítěti podat stížnost podle zákona o zdravotních službách?

Žádám o zaslání odpovědi elektronicky na výše uvedenou e-mailovou adresu.

Děkuji za vyřízení mé žádosti ve lhůtě stanovené § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb.

S pozdravem

Dětská psychiatrická nemocnice Opařany

Opařany 121, 391 61
tel.: +420 381 204 211, fax.: 381 204 210
e-mail: dopnparany@dopnparany.cz, www: <http://www.dopnparany.cz>
IČO: 00667421, DIČ: CZ00667421

VÁŠ DOPIS ZN.:

ZE DNE: 18.11.2025

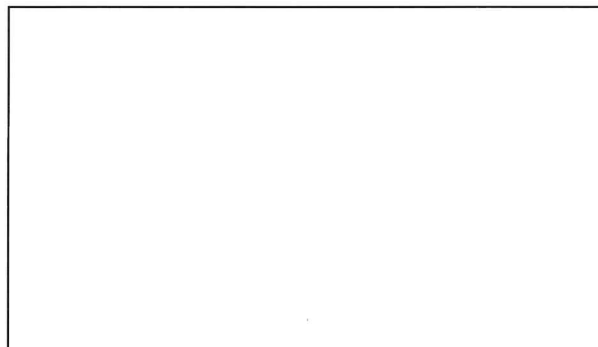
NAŠE ZN.: DPN/D/2025/2358

VYŘIZUJE: PhDr. Martina Kratochvílová,
náměstkyně pro ošetrovatelskou péči

TEL.: 381 204 211

E-MAIL: dopnparany@dopnparany.cz

DATUM: 2.12.2025

Sdělení k Žádosti o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane ,

na základě Vaší žádosti o poskytnutí informací pro účely seminární výuky, v souladu s § 13 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, Vám níže poskytujeme požadované informace.

1. Jakým způsobem vaše zařízení řeší vážný nesouhlas dítěte s hospitalizací ve vašem zařízení v případě, že zákonný zástupce souhlasí?

V uvedeném případě vycházíme z právní úpravy poskytování zdravotních služeb nezletilým pacientům, zejména:

- i. zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, stanovuje způsobilost nezletilého k právním úkonům s ohledem na jeho rozumovou a volní vyspělost, a zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, upravuje poskytování zdravotních služeb nezletilému pacientovi s ohledem na jeho názor, je-li to přiměřené jeho věku a rozumové a volní vyspělosti. Při přijetí pacienta do DPN Opařany lékař zjišťuje názor nezletilého pacienta staršího 14 let, zda souhlasí s hospitalizací.
- ii. výjimkou jsou situace, kdy je nezbytné poskytnout pacientovi zdravotní službu bezodkladně k záchraně života či zdraví. V takovém případě hospitalizujeme pacienta i bez jeho souhlasu, pokud hrozí vážná újma ve smyslu § 38 zákona o zdravotních službách.

Pokud pacient při přijetí splňuje podmínky pro vyjádření vlastního názoru a sdělí lékaři vážný nesouhlas s hospitalizací, přestože zákonný zástupce souhlasí, poskytujeme dobu 24 hodin k případné změně názoru dítěte. Během této doby lékař opakovaně a srozumitelně, způsobem vhodným pro daný věk a rozumovou vyspělost, dítěti sděluje a vysvětluje důvody hospitalizace. Pokud se ani v této lhůtě nepodaří získat jeho souhlas oznámí DPN

Dětská psychiatrická nemocnice Opařany

Opařany 121, 391 61
tel.: +420 381 204 211, fax.: 381 204 210
e-mail: dpnoparany@dpnoparany.cz, www: <http://www.dpnoparany.cz>
IČO: 00667421, DIČ: CZ00667421

Opařany tuto skutečnost Okresnímu soudu v Táboře jako nedobrovolnou hospitalizaci (detenci).

2. Existují ve vašem zařízení speciální pomůcky a návody pro zdravotnické pracovníky o informování dítěte o jeho právech souvisejících s hospitalizací?

V DPN Opařany jsou k dispozici edukační materiály a pomůcky určené jak zdravotnickým pracovníkům, tak pacientům. Zdravotničtí pracovníci pomocí těchto materiálů seznamují pacienta, pokud to jeho zdravotní stav umožňuje, srozumitelným způsobem, přiměřeně jeho věku a rozumovým schopnostem s právy a povinnostmi souvisejícími s hospitalizací. Obrázkové a verze jsou určeny zejména pro pacienty s intelektovým znevýhodněním, předškolního a mladšího školního věku, s omezenými komunikačními dovednostmi, kteří potřebují vizuálně podpůrnou formu komunikace. Jedná se zejména o následující dokumenty:

- a. Zkrácená verze Vnitřního řádu
- b. Zkrácená verze Vnitřního řádu s podpisy
- c. Práva a povinnosti pacientů v DPN Opařany
- d. Práva a povinnosti – obrázková verze
- e. Edukativní materiál pro zdravotnické pracovníky
"Moje práva a povinnosti při pobytu v nemocnici"
- f. Práva duševně nemocných dětí
- g. Charta práv hospitalizovaných dětí
- h. Charta práv hospitalizovaných dětí – zjednodušená verze

Cílem těchto pomůcek je zajistit, aby každý dětský a adolescentní pacient bez ohledu na věk, zdravotní stav či komunikační schopnosti porozuměl všem podstatným informacím týkajícím se hospitalizace a svých práv v naší nemocnici.

3. Zašlete, prosím, pro účely rešerše kopie výše zmíněných pomůcek a návodů?

V příloze Vám zasíláme dokumenty uvedené níže:

- a. Zkrácená verze Vnitřního řádu
- b. Zkrácená verze Vnitřního řádu s podpisy
- c. Práva a povinnosti pacientů v DPN Opařany
- d. Práva a povinnosti – obrázková verze
- e. Edukativní materiál pro zdravotnické pracovníky
"Moje práva a povinnosti při pobytu v nemocnici"
- f. Práva duševně nemocných dětí
- g. Charta práv hospitalizovaných dětí
- h. Charta práv hospitalizovaných dětí – zjednodušená verze

4. Jak Vaše zařízení realizuje pomoc nezletilému dítěti podat stížnost dle zákona o zdravotních službách?

DPN Opařany zajišťuje a umožňuje, aby každý nezletilý pacient měl možnost podat stížnost v souladu se zákonem o zdravotních službách. Postup je upraven interní

Dětská psychiatrická nemocnice Opařany

Opařany 121, 391 61
tel.: +420 381 204 211, fax.: 381 204 210
e-mail: dpnoparany@dpnoparany.cz, www: <http://www.dpnoparany.cz>
IČO: 00667421, DIČ: CZ00667421

směrnicí „**Stížnosti**“, která je zároveň veřejně dostupná na webových stránkách DPN Opařany.

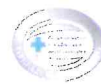
Pacient je po přijetí k hospitalizaci srozumitelně, přiměřeně jeho věku a rozumovým schopnostem, seznámen s možnostmi podání stížnosti a s postupem, jak ji podat. K usnadnění porozumění je na každém oddělení k dispozici obrázkový informační leták „**Když se ti něco nelíbí, můžeš nám to říct**“, který krok za krokem vysvětluje, jak může pacient stížnost podat.

Zdravotníci i nezdravotníci pracovníci jsou povinni dítěti poskytnout podporu při formulaci a podání stížnosti, včetně pomoci při sepsání, pokud pacient není schopen stížnost vyjádřit samostatně. Každá stížnost je následně řešena v souladu s platnou legislativou a interními postupy.

V případě, že pacient požaduje zachování anonymity, je možné stížnost podat, přičemž je zajištěna ochrana totožnosti pacienta během celého procesu.

Doc. MUDr. Michal Goetz, Ph.D.
ředitel nemocnice

Přílohy: 8x

Vnitřní řád zkrácená verze

Vnitřní řád je zpracován v souladu se Zákonem č. 372/2011 Sb., v platném znění, o zdravotních službách a upravuje podmínky poskytování zdravotních služeb, jeho ustanovení jsou závazná pro všechny pacienty a další osoby, které se nacházejí ve všech vnitřních a vnějších prostorách nemocnice. Všichni pacienti jsou povinni se Vnitřním řádem řídit, chovat se slušně k zaměstnancům, respektovat jejich pokyny a chovat se ohleduplně k ostatním pacientům.

Všichni zaměstnanci DPN vytvářejí bezpečné a příjemné prostředí nemocnice a po celou dobu poskytování zdravotní péče respektují práva pacienta a jeho individualitu.

Předpokladem úspěšného léčení je též klidné a přátelské prostředí, ke kterému můžete přispět i vy, zejména svým pozitivním přístupem k léčbě, chování, jednáním a dodržováním tohoto Vnitřního řádu.

DPN jako správce osobních údajů (GDPR) zpracovává pouze takové osobní údaje, jejichž zpracování je zákonné. Podrobné informace jsou dostupné na stránkách www.dpnoparany.cz.

V DPN, při poskytování zdravotních služeb žádáme o respektování soukromí. Není proto zejména vhodné pořizovat fotografie nebo nahrávky (obrazové nebo zvukové) pacientů, zaměstnanců a dalších osob.

V DPN ve všech vnitřních a vnějších prostorách je zakázáno kouření a užívání jiných návykových a nedovolených látek.

Vnitřní řád může být upraven na základě Organizačních opatření DPN vydaných ředitelem DPN v souvislosti s aktuální epidemiologickou situací.

Pokud pacient závažným způsobem omezuje práva ostatních pacientů, úmyslně a soustavně nedodržuje navržený individuální léčebný postup, nebo porušuje Vnitřní řád a jeho chování není způsobeno zdravotním stavem, může být hospitalizace pacienta ukončena ze strany DPN.

Základní informace pro pacienty a jejich doprovod

- Pacient má právo** znát primáře a svého ošetřujícího lékaře, ošetřovatelský personál, režim a pravidla stanice.
- Pacient má povinnost** dodržovat léčebný postup, jak byl stanoven ošetřujícím lékařem, dodržovat a řídit se tímto Vnitřním řádem a jeho přílohami.
- Osobní věci a ošacení** si předem označte, aby nedošlo k jejich záměně. Prát a sušit ošacení na stanici zakázáno. Oblečení je možné si po dobu hospitalizace nechat vyprat za úhradu v naší prádelně. V případě, že nepožadujete praní ošacení v prádelně DPN, musíte zajistit jeho výměnu v pravidelných intervalech. Pacient má možnost mít ošacení uzamčené v osobní skříňce. Doporučujeme, ukládat si bundy, boty a školní batoh do uzamykatelné skříňky v šatně mi, ostatní osobní věci si uložte do své uzamykatelné skříňky na svém pokoji.
- Kapesné a cennosti** odevzdáte při příchodu na stanici sestře na stanici. Každý pacient má založen účet, který spravuje staniční sestra. Pokud pacient a jeho doprovod trvají na tom, mít u sebe cenné věci a pokud není tato skutečnost v přímém rozporu s Vnitřním řádem, můžete si je ponechat u sebe na vlastní odpovědnost.
- Hygiena** – koupelnu můžete používat dle potřeby na přiměřeně dlouhou dobu, ale vždy po předchozí domluvě se sestrou a s ohledem na pacienta zdravotní stav.
- Strava** je vždy předepisována lékařem. Pacienti mají během hospitalizace dostatek stravy i nápojů. Strava je podávána 5x – 6x denně v dostatečném množství. Vnesené trvanlivé potraviny si může pacient ponechat u sebe nebo je předá sestře, která je po označení uloží na určené místo v kuchyňce, vždy je na vyžádání pacientovi vydá, pokud není lékařem indikováno jinak. Sestra je oprávněna kontrolovat potraviny vnesené pacientem, jejich množství, kvalitu, trvanlivost a nezávadnost. Potraviny, jejichž požitím by mohlo dojít k ohrožení zdraví pacienta, je sestra oprávněna zlikvidovat. Zcela nevhodné při léčbě jsou kofeinové (Coca cola apod.) a energetické nápoje. Vaření kávy s kofeinem umožňujeme u pacienta nad 14 let věku. Kávu připravuje sestra 1 x denně, zpravidla při odpolední svačině. Konzumace kávy s kofeinem není umožněna u pacienta s narušeným spánkovým cyklem. Kávu bez kofeinu a další nápoje lze pacientovi uvařit po domluvě v průběhu dne.
- Léky** předepisuje pacientovi lékař a podává sestra v určenou dobu. Během hospitalizace nesmí žádné osoby přinášet pacientovi bez vědomí personálu žádné léky ani potravinové doplňky.
- Bezpečnostní filtr** je somatická prohlídka a kontrola osobních věcí pacienta, který provádí ošetřovatelský personál zpravidla při příjmu, po návštěvě, po návratu z propustky nebo programu a dále při zjištění nebo vyhodnocení rizikové situace.
- Nebezpečné předměty a látky** není hospitalizovanému pacientovi povoleno mít u sebe z důvodu bezpečnosti jeho a okolí (alkohol, cigarety, drogy, léky, rozpouštědla, jiné těkavé chemikálie, zbraně, nože, nůžky, holítko, kružítko, zápalky, zapalovače, hořlaviny, opasky apod.). Vnášení nebezpečných předmětů a látek může být kvalifikováno jako porušení Vnitřního řádu nebo jako trestný čin, který bude řešen s PČR.
- Kouření, držení a požívání alkoholu a jiných návykových látek** je ve vnitřních a vnějších prostorách DPN zakázáno a je hodnoceno porušení Vnitřního řádu a může být důvodem k ukončení hospitalizace pacienta.

11. **Provádění tetováže a piercingu** během hospitalizace pacienta je zakázáno. Z důvodu bezpečnosti a ochrany zdraví pacienta během hospitalizace může být lékařem nebo sestrou indikováno jeho odstranění, a to v případě, že piercing způsobuje omezení při poskytování péče nebo je-li identifikován jako nebezpečný předmět.
12. **Vlastní elektrospotřebiče** rádia, feny, žehličky na vlasy apod. nejsou v DPN z bezpečnostních důvodů povoleny.
13. **Kontakt s okolím**
 - a) **Návštěvy** jsou umožněny denně, zpravidla od 9.00 do 17.00 hodin, obvykle po předchozím ohlášení na stanici a řídí se Návštěvním řádem. Povinnost návštěv je dodržovat lékařem předem stanovený režim kontrol, který je realizován ve spolupráci s vedoucí sestrou směny dané stanice. Na základě hygienicko-epidemiologických důvodů může ředitel DPN vyhlásit zákaz návštěv.
 - b) **Telefonování**

mobilní telefon můžete během hospitalizace používat denně dle režimu stanice. Z provozních a léčebných důvodů není možné mít mobilní telefon u sebe nepřetržitě, proto máte uložený na vyšetřovně. Hovory na pevnou telefonní linku stanice jsou Vám umožněny v průběhu celého dne.

na pevnou telefonní linku stanice mohou rodiče a osoby blízké telefonovat pacientovi v průběhu celého dne, avšak s ohledem na stanovený individuální léčebný postup.

Mimořádné telefonní hovory pacienta lze zajistit z důvodů: zajištění kontaktu s úřady a dalšími institucemi nebo zajištění kontaktu s rodinou v případě, že se jedná o vyřízení neodkladných záležitostí.
 - c) **Používání PC a jiných záznamových zařízení** v DPN může pacientovi povolit lékař, zejména pro studijní účely, za dodržení individuálně nastavených pravidel, a to na vlastní odpovědnost. Zároveň odpovídáte za jejich technickou bezpečnost.

V odůvodněných případech může lékař rozhodnout o omezení používání mobilního telefonu, PC a jiných záznamových zařízení z léčebných důvodů nebo pro ochranu práv pacienta a ostatních pacientů nebo zaměstnanců. Upozorňujeme Vás, že mobilní telefon, PC a jiná záznamová zařízení je třeba používat způsobem, který je ohleduplný k ostatním pacientům i zaměstnancům.
14. **Programy v rámci léčebného procesu** probíhají na stanici, v areálu i mimo areál DPN denně dle pacienta aktuálního zdravotního stavu, vždy pod trvalým/stálým dohledem ošetřovatelského personálu. Po návratu z programů je v případě potřeby sestra oprávněna u pacienta provést bezpečnostní filtr, z důvodu jeho bezpečnosti a bezpečnosti okolí.
15. **Bezpečnostní kamery bez záznamu** jsou umístěny na stanicích a v dalších prostorách DPN. Monitorovaný prostor je v DPN označen piktogramem kamery. Bezpečnostní kamery nesnímají prostory určené k léčebným výkonům ani soukromým úkonům, kterých může dojít k narušení pacienta intimní zóny.
16. **Hospitalizaci pacienta s doprovodem (nepřetržitá přítomnost)** lze umožnit po předešlé domluvě na oddělení C. Na ostatních odděleních není nepřetržitá přítomnost doprovodu z provozních důvodů možná. V tomto případě může doprovod s pacientem pobývat během dne dle nastaveného režimu lékařem, za splnění podmínky, že nebude narušen individuální léčebný postup a/nebo bezpečnost pacienta či ostatních pacientů oddělení.
17. **Vodící nebo asistenční pes** pacienta a jeho přítomnost při hospitalizaci může být ve výjimečných případech umožněna v případě, že nenarušuje práva ostatních pacientů a pacient si sám prostřednictvím další osoby zajistí běžnou péči o psa (strava, venčení apod.).
18. **Vzdělávací proces u pacienta** je zajištěn v ZŠ při DPN Opařany na základě souhlasu zákonného zástupce. Základní škola je v areálu DPN. Výuku zajišťují speciální pedagogové v programech pro: základní školy, základní školy speciální a středoškolské pedagogické rehabilitace.
19. **Propustky** lékař může povolit dle zdravotního stavu pacienta i léčebnou propustku do domácího prostředí.
20. **Noční klid:** Noční klid je zpravidla od 19:00 – 21:00 do 6.30 – 7.15 - 7.45 hodin.

Společným zájmem všech zaměstnanců je spokojenost pacienta a jeho zákonného zástupce. Většina připomínek, nespokojenost nebo nedorozumění lze řešit přímým společným jednáním. Pacient nebo jeho zákonný zástupce jsou oprávněni podat stížnost ústně, telefonicky nebo písemně. Postup pro podání stížnosti je umístěn na stanici, podrobné informace k podání stížnosti Vám předá staniční sestra nebo vedoucí sestra směny.

Děkujeme Vám, že respektujete a dodržujete Vnitřní řád nemocnice.

Budeme rádi, pokud nám sdělíte Váš názor na poskytované zdravotní služby vyplněním Dotazníku šetření spokojenosti. Vyplněný dotazník prosíme vložit do schránek umístěných v prostorách nemocnice s označením: DOTAZNÍKY ŠETŘENÍ SPOKOJENOSTI, **STÍŽNOSTI**, **POCHVALY**, **PODNĚTY**, **PŘIPOMÍNKY** A **NÁVRHY**.

Přejeme Vám příjemný a spokojený pobyt.

V Opařanech dne 24. 9. 2025

doc. MUDr. Michal Goetz, Ph.D., ředitel nemocnice

Vnitřní řád zkrácená verze

Jméno a příjmení:.....Rodné číslo:.....

Vnitřní řád je zpracován v souladu se Zákonem č. 372/2011 Sb., v platném znění, o zdravotních službách a upravuje podmínky poskytování zdravotních služeb, jeho ustanovení jsou závazná pro všechny pacienty a další osoby, které se nacházejí ve všech vnitřních a vnějších prostorách nemocnice. Všichni pacienti jsou povinni se Vnitřním řádem řídit, chovat se slušně k zaměstnancům, respektovat jejich pokyny a chovat se ohleduplně k ostatním pacientům.

Všichni zaměstnanci DPN vytvářejí bezpečné a příjemné prostředí nemocnice a po celou dobu poskytování zdravotní péče respektují práva pacienta a jeho individualitu.

Předpokladem úspěšného léčení je též klidné a přátelské prostředí, ke kterému můžete přispět i vy, zejména svým pozitivním přístupem k léčbě, chováním, jednáním a dodržováním tohoto Vnitřního řádu.

DPN jako správce osobních údajů (GDPR) zpracovává pouze takové osobní údaje, jejichž zpracování je zákonné. Podrobné informace jsou dostupné na stránkách www.dpnoparany.cz.

V DPN, při poskytování zdravotních služeb žádáme o respektování soukromí. Není proto zejména vhodné pořizovat fotografie nebo nahrávky (obrazové nebo zvukové) pacientů, zaměstnanců a dalších osob.

V DPN ve všech vnitřních a vnějších prostorách je zakázáno kouření a užívání jiných návykových a nedovolených látek.

Vnitřní řád může být upraven na základě Organizačních opatření DPN vydaných ředitelem DPN v souvislosti s aktuální epidemiologickou situací.

Pokud pacient závažným způsobem omezuje práva ostatních pacientů, úmyslně a soustavně nedodržuje navržený individuální léčebný postup, nebo porušuje Vnitřní řád a jeho chování není způsobeno zdravotním stavem, může být hospitalizace pacienta ukončena ze strany DPN.

Základní informace pro pacienty a jejich doprovod

- Pacient má právo** znát primáře a svého ošetřujícího lékaře, ošetřovatelský personál, režim a pravidla stanice.
- Pacient má povinnost** dodržovat léčebný postup, jak byl stanoven ošetřujícím lékařem, dodržovat a řídit se tímto Vnitřním řádem a jeho přílohami.
- Osobní věci a ošacení** si předem označte, aby nedošlo k jejich záměně. Prát a sušit ošacení na stanici zakázáno. Oblečení je možné si po dobu hospitalizace nechat vyprat za úhradu v naší prádelně. V případě, že nepožadujete praní ošacení v prádelně DPN, musíte zajistit jeho výměnu v pravidelných intervalech. Pacient má možnost mít ošacení uzamčené v osobní skříňce. Doporučujeme, ukládat si bundy, boty a školní batoh do uzamykatelné skříňky v šatně mi, ostatní osobní věci si uložte do své uzamykatelné skříňky na svém pokoji.
- Kapesné a cennosti** odevzdáte při příchodu na stanici sestře na stanici. Každý pacient má založen účet, který spravuje staniční sestra. Pokud pacient a jeho doprovod trvají na tom, mít u sebe cenné věci a pokud není tato skutečnost v přímém rozporu s Vnitřním řádem, můžete si je ponechat u sebe na vlastní odpovědnost.
- Hygiena** – koupelnu můžete používat dle potřeby na přiměřeně dlouhou dobu, ale vždy po předchozí domluvě se sestrou a s ohledem na pacienta zdravotní stav.
- Strava** je vždy předepisována lékařem. Pacienti mají během hospitalizace dostatek stravy i nápojů. Strava je podávána 5x – 6x denně v dostatečném množství. Vnesené trvanlivé potraviny si může pacient ponechat u sebe nebo je předá sestře, která je po označení uloží na určené místo v kuchyňce, vždy je na vyžádání pacientovi vydá, pokud není lékařem indikováno jinak. Sestra je oprávněna kontrolovat potraviny vnesené pacientem, jejich množství, kvalitu, trvanlivost a nezávadnost. Potraviny, jejichž požitím by mohlo dojít k ohrožení zdraví pacienta, je sestra oprávněna zlikvidovat. Zcela

nevhodné při léčbě jsou kofeinové (Coca cola apod.) a energetické nápoje. Vaření kávy s kofeinem umožňujeme u pacienta nad 14 let věku. Kávu připravuje sestra 1 x denně, zpravidla při odpolední svačině. Konzumace kávy s kofeinem není umožněna u pacienta s narušeným spánkovým cyklem. Kávu bez kofeinu a další nápoje lze pacientovi uvařit po domluvě v průběhu dne.

7. **Léky** předepisuje pacientovi lékař a podává sestra v určenou dobu. Během hospitalizace nesmí žádné osoby přinášet pacientovi bez vědomí personálu žádné léky ani potravinové doplňky.
 8. **Bezpečnostní filtr** je somatická prohlídka a kontrola osobních věcí pacienta, který provádí ošetrovatelský personál zpravidla při příjmu, po návštěvě, po návratu z propustky nebo programu a dále při zjištění nebo vyhodnocení rizikové situace.
 9. **Nebezpečné předměty a látky** není hospitalizovanému pacientovi povoleno mít u sebe z důvodu bezpečnosti jeho a okolí (alkohol, cigarety, drogy, léky, rozpouštědla, jiné těkavé chemikálie, zbraně, nože, nůžky, holítko, kružítko, zápalky, zapalovače, hořlaviny, opasky apod.). Vnášení nebezpečných předmětů a látek může být kvalifikováno jako porušení Vnitřního řádu nebo jako trestný čin, který bude řešen s PČR.
 10. **Kouření, držení a požívání alkoholu a jiných návykových látek** je ve vnitřních a vnějších prostorách DPN zakázáno a je hodnoceno porušení Vnitřního řádu a může být důvodem k ukončení hospitalizace pacienta.
 11. **Provádění tetováže a piercingu** během hospitalizace pacienta je zakázáno. Z důvodu bezpečnosti a ochrany zdraví pacienta během hospitalizace může být lékařem nebo sestrou indikováno jeho odstranění, a to v případě, že piercing způsobuje omezení při poskytování péče nebo je-li identifikován jako nebezpečný předmět.
 12. **Vlastní elektrospotřebiče** rádia, feny, žehličky na vlasy apod. nejsou v DPN z bezpečnostních důvodů povoleny.
 13. **Kontakt s okolím**
 - a) **Návštěvy** jsou umožněny denně, zpravidla od 9.00 do 17.00 hodin, obvykle po předchozím ohlášení na stanici a řídí se Návštěvním řádem. Povinnost návštěv je dodržovat lékařem předem stanovený režim kontrol, který je realizován ve spolupráci s vedoucí sestrou směny dané stanice. Na základě hygienicko-epidemiologických důvodů může ředitel DPN vyhlásit zákaz návštěv.
 - b) **Telefonování**

mobilní telefon můžete během hospitalizace používat denně dle režimu stanice. Z provozních a léčebných důvodů není možné mít mobilní telefon u sebe nepřetržitě, proto máte uložený na vyšetřovně. Hovory na pevnou telefonní linku stanice jsou Vám umožněny v průběhu celého dne.

na pevnou telefonní linku stanice mohou rodiče a osoby blízké telefonovat pacientovi v průběhu celého dne, avšak s ohledem na stanovený individuální léčebný postup.

Mimořádné telefonní hovory pacienta lze zajistit z důvodů: zajištění kontaktu s úřady a dalšími institucemi nebo zajištění kontaktu s rodinou v případě, že se jedná o vyřízení neodkladných záležitostí.
 - c) **Používání PC a jiných záznamových zařízení** v DPN může pacientovi povolit lékař, zejména pro studijní účely, za dodržení individuálně nastavených pravidel, a to na vlastní odpovědnost. Zároveň odpovídáte za jejich technickou bezpečnost.
- V odůvodněných případech může lékař rozhodnout o omezení používání mobilního telefonu, PC a jiných záznamových zařízení z léčebných důvodů nebo pro ochranu práv pacienta a ostatních pacientů nebo zaměstnanců. Upozorňujeme Vás, že mobilní telefon, PC a jiná záznamová zařízení je třeba používat způsobem, který je ohleduplný k ostatním pacientům i zaměstnancům.
14. **Programy v rámci léčebného procesu** probíhají na stanici, v areálu i mimo areál DPN denně dle pacienta aktuálního zdravotního stavu, vždy pod trvalým/stálým dohledem ošetrovatelského personálu. Po návratu z programů je v případě potřeby sestra oprávněna u pacienta provést bezpečnostní filtr, z důvodu jeho bezpečnosti a bezpečnosti okolí.

15. **Bezpečnostní kamery bez záznamu** jsou umístěny na stanicích a v dalších prostorách DPN. Monitorovaný prostor je v DPN označen piktogramem kamery. Bezpečnostní kamery nesnímají prostory určené k léčebným výkonům ani soukromým úkonům, kterých může dojít k narušení pacienta intimní zóny.
16. **Hospitalizaci pacienta s doprovodem (nepřetržitá přítomnost)** lze umožnit po předešlé domluvě na oddělení C. Na ostatních odděleních není nepřetržitá přítomnost doprovodu z provozních důvodů možná. V tomto případě může doprovod s pacientem pobývat během dne dle nastaveného režimu lékařem, za splnění podmínky, že nebude narušen individuální léčebný postup a/nebo bezpečnost pacienta či ostatních pacientů oddělení.
17. **Vodící nebo asistenční pes** pacienta a jeho přítomnost při hospitalizaci může být ve výjimečných případech umožněna v případě, že nenarušuje práva ostatních pacientů a pacient si sám prostřednictvím další osoby zajistí běžnou péči o psa (strava, venčení apod.).
18. **Vzdělávací proces u pacienta** je zajištěn v ZŠ při DPN Opařany na základě souhlasu zákonného zástupce. Základní škola je v areálu DPN. Výuku zajišťují speciální pedagogové v programech pro: základní školy, základní školy speciální a středoškolské pedagogické rehabilitace.
19. **Propustky** lékař může povolit dle zdravotního stavu pacienta i léčebnou propustku do domácího prostředí.
20. **Noční klid:** Noční klid je zpravidla od 19:00 – 21:00 do 6.30 – 7:15 - 7.45 hodin.

Společným zájmem všech zaměstnanců je spokojenost pacienta a jeho zákonného zástupce. Většina připomínek, nespokojenost nebo nedorozumění lze řešit přímým společným jednáním. Pacient nebo jeho zákonný zástupce jsou oprávněni podat stížnost ústně, telefonicky nebo písemně. Postup pro podání stížnosti je umístěn na stanici, podrobné informace k podání stížnosti Vám předá staniční sestra nebo vedoucí sestra směny.

Děkujeme Vám, že respektujete a dodržujete Vnitřní řád nemocnice.

Budeme rádi, pokud nám sdělíte Váš názor na poskytované zdravotní služby vyplněním Dotazníku šetření spokojenosti. Vyplněný dotazník prosíme vložte do schránek umístěných v prostorách nemocnice s označením: **DOTAZNÍKY ŠETŘENÍ SPOKOJENOSTI, STÍŽNOSTI, POCHVALY, PODNĚTY, PŘIPOMÍNKY A NÁVRHY.**

S dotazy, výhradami či připomínkami se obraťte na primárku oddělení, ošetřujícího lékaře, vrchní sestru, staniční sestru nebo vedoucí sestru směny.

Přejeme Vám příjemný a spokojený pobyt.

V Opařanech dne 24. 9. 2025
nemocnice

doc. MUDr. Michal Goetz, Ph.D., ředitel

Podpis pacienta: Datum:

Podpis rodiče/zákonného zástupce/doprovodu: Datum:

Podpis zdravotnického/sociálního pracovníka: Datum:

Práva a povinnosti pacientů v DPN Opařany

Práva pacienta v DPN Opařany, pacient má právo:

- být osloven jménem.
- na ohleduplnou odbornou zdravotnickou péči prováděnou:
 - s porozuměním kvalifikovanými pracovníky,
 - na náležité odborné úrovni,
 - při dodržování lidských práv a respektování individuality,
 - v co nejméně omezujícím prostředí,
 - při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.
- na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost a respektování soukromí.
- být seznámen:
 - a znát jména zdravotnických pracovníků, kteří ho ošetřují – lékaři, psychologové, sestry (ošetřovatelský personál), terapeuti, jiní odborní pracovníci a studenti, kteří se připravují na výkon zdravotnického povolání,
 - s Vnitřním řádem, režimem stanice a léčebným plánem,
 - vhodnou formou s ostatními pacienty na stanici.
- očekávat, že zdravotní služby budou poskytovány s přiměřenou návazností.
- nevylučují-li to právní předpisy, se svobodně rozhodnout a poskytnout souhlas s poskytováním zdravotních služeb.
- v rozsahu, který povoluje zákon, právo odmítnout léčbu a současně být informován o zdravotních důsledcích svého rozhodnutí.
- nevylučují-li to právní předpisy, svůj souhlas s poskytnutím zdravotních služeb odvolat.
- očekávat, že veškeré zprávy a záznamy týkající se jeho léčby jsou považovány za důvěrné.
- na kopii souhlasu s poskytováním zdravotních služeb a souhlasu s hospitalizací.
- na informaci o jeho zdravotním stavu a o navrženém individuálním léčebném postupu.
- být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady.
- v předem domluveném režimu nahlížet, pořizovat si výpisy nebo kopie ze zdravotnické dokumentace vedené o něm, a to ve lhůtách a za podmínek stanovených právními předpisy.
- na podrobné a jemu srozumitelné vysvětlení v případě, že se lékař rozhodl k nestandardnímu postupu či experimentu. Podmínkou je písemný vědomý souhlas nemocného. Pacient může kdykoliv, a to bez uvedení důvodu, z experimentu odstoupit.
- znát platný Vnitřní řád DPN Opařany a řídit se jím.
- podat stížnost proti postupu nemocnice při poskytování zdravotních služeb nebo proti činnostem souvisejícím se zdravotními službami.

V odůvodněných případech může lékař s ohledem na aktuální zdravotní stav omezit práva pacienta.

Povinnosti pacienta v DPN Opařany, pacient je povinen:

- řídit se tímto Vnitřním řádem a režimem a pravidly stanice.
- dodržovat lékařem stanovený individuální léčebný postup.
- chovat se slušně ke zdravotnickým pracovníkům, respektovat jejich pokyny a chovat se ohleduplně k ostatním pacientům, pokud jeho chování není způsobeno zdravotním stavem.
- uhradit cenu poskytnutých zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění.
- pravdivě informovat ošetřujícího zdravotnického pracovníka o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb.
- nepožívat během hospitalizace alkohol a jiné návykové látky a podrobit se na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře v odůvodněných případech vyšetření za účelem prokázání, zda je nebo není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
- nevnášet a nemanipulovat během hospitalizace s nebezpečnými a rizikovými předměty a látkami v DPN.
- dodržovat zákaz kouření v celém areálu DPN.
- zákonný zástupce pacienta, osoba blízká pacientovi nebo osoba ze společné domácnosti jsou povinni prokázat svou totožnost zpravidla občanským průkazem, jestliže o to zdravotnický pracovník požádá. Má-li zdravotnický pracovník pochybnost, zda jde o osobu blízkou, prokáže osoba blízká tuto skutečnost písemným čestným prohlášením, ve kterém uvede své kontaktní údaje a číslo průkazu totožnosti; čestné prohlášení je součástí zdravotnické dokumentace. V případě odmítnutí prokázání totožnosti může zdravotnický pracovník odmítnout požadovanou součinnost nebo neumožnit návštěvu u hospitalizovaného pacienta.

Výše uvedené povinnosti náleží také zákonnému zástupci nebo osobě blízké pacienta, který je současně povinen vytvořit podmínky pro splnění povinností pacientem.

Zpracovala: PhDr. Martina Kratochvílová, náměstkyně pro ošetrovatelskou péči

Opařany 1.9.2014

Aktualizace 24.9.2025

Práva a povinnosti dětského pacienta náleží v přímém zastoupení zákonnému zástupci nebo oprávněnému zástupce (poručník, opatrovník). Zákonným zástupcem nezletilého dítěte jsou zpravidla rodiče nebo ustanovená osoba blízká, kteří mají povinnost a právo dítě zastupovat při úkonech, ke kterým není právně způsobilé.

MOJE PRÁVA A POVINNOSTI PŘI POBYTU V NEMOCNICI

Dodržuji vnitřní
řád, režim a
pravidla
stanice.

Aktivně se zapojuji
do léčby, dodržuji
domluvený léčebný
postup a říkám
dospělým pravdu o
svém zdraví a
pocitech.

Pečuji o své
zdraví – aktivně
se vyhýbám
kouření a jiným
zakázaným
návykovým
látkám.

Nevnáším na
oddělení
předměty, které
by mohly mně
nebo někomu
jinému ublížit.

Na oddělení
vnáším pouze
předměty, které
jsou bezpečné
pro mne a pro
druhé.

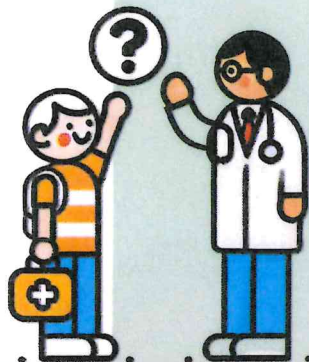

MOJE PRÁVA A POVINNOSTI PŘI POBYTU V NEMOCNICI

Dospělí mě
mají rádi
takového,
jaký jsem.

Dospělého se
kdykoliv můžu
na cokoliv
zeptat.

Dospělému můžu
kdykoliv říci, co si
myslím, co
potřebuji a co chci
(dospělý k tomu
vždy přihlédně).

Na oddělení
máme pravidla,
která mě chrání
(a dodržují je
děti i dospělí).

Děti
a dospělí
jsou na sebe
navzájem
hodní.

Dospělí mě
chrání, aby
mi nikdo
neubližoval.

Když to
potřebuji, můžu
být sám a v
soukromí.

Můžu u sebe
mít věci, které
mám rád.

MOJE POVINNOSTI PŘI POBYTU V NEMOCNICI

I. Dodržuji vnitřní řád, režim a pravidla stanice

Řídit se tímto Vnitřním řádem a režimem a pravidly stanice. Chovat se slušně ke zdravotnickým pracovníkům, respektovat jejich pokyny a chovat se ohleduplně k ostatním pacientům, pokud jeho chování není způsobeno zdravotním stavem.

II. Aktivně se zapojuji do své léčby, dodržuji domluvený individuální léčebný postup a říkám dospělým pravdu o svém zdraví a pocitech

Dodržovat lékařem stanovený individuální léčebný postup. pravdivě informovat ošetřujícího zdravotnického pracovníka o dosavadním vývoji zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb.

III. Pečuji o své zdraví – aktivně se vyhýbám kouření a jiným zakázaným návykovým látkám

Nepožívat během hospitalizace alkohol a jiné návykové látky a podrobit se na základě rozhodnutí ošetřujícího lékaře v odůvodněných případech vyšetření za účelem prokázání, zda je nebo není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek. Dodržovat zákaz kouření v celém areálu DPN.

IV. Nevnáším na oddělení předměty, které by mohly mně nebo někomu jinému ublížit

Nevnášet a nemanipulovat během hospitalizace s nebezpečnými a rizikovými předměty v DPN.

V. Na oddělení vnáším pouze předměty, které jsou bezpečné pro mne a pro druhé

Nevnášet a nemanipulovat během hospitalizace s nebezpečnými a rizikovými předměty v DPN.

Zpracovali:

PhDr. Martina Kratochvílová, náměstkyně pro ošetrovatelskou péči

Mgr. et Mgr. David Havelka, Ph.D. Klinický psycholog

Opařany 1.9.2014

Aktualizace 24.9.2025

Práva duševně nemocných dětí

Základní práva dětí, které jsou odborně diagnostikovány a léčeny jako duševně nemocné nebo trpící emočními problémy, jsou stejná jako práva všech ostatních občanů.

Proto je také nutné k duševně nemocnému dítěti přistupovat:

- nepovažovat ho v žádné situaci a za žádných podmínek za vyčleněné z lidské společnosti.
- jednat s ním partnerským přístupem, jako rovný s rovným.
- informovat ho o jeho právech, pomáhat mu k jejich dosažení a zároveň je vždy chránit, byť si jich není vědom nebo nedává najevo, že si jich je vědom.

Povinností pracovníků DPN Opařany je jednat s takovým pacientem profesionálně způsobem srozumitelným pro daný věk a jeho rozumovou vyspělost

Základní práva duševně nemocných dětí, která musí být vzhledem k jejich zranitelnosti vždy chráněna:

Máš právo na důstojné zacházení – personál s Tebou vždy jedná ohleduplným přístupem, s úctou a respektem, který je přiměřený Tvému věku a rozumové vyspělosti.

Máš právo na ochranu soukromí – Tvé soukromí je respektováno při poskytování zdravotních úkonů, při provádění hygieny, máš svou vlastní uzamykatelnou skříňku, nečteme Ti dopisy, neodposloucháváme telefonáty apod.

Máš právo na vzdělávání – po dobu hospitalizace se vzděláváš, navštěvuješ školu při nemocnici.

Máš právo na přiměřené hmotné zabezpečení – máš zde své kapesné, které využíváš pro vlastní potřebu vždy po domluvě s vedoucí sestrou směny.

Máš právo na přiměřenou životní úroveň – včetně potravy, oblečení, lékařské péče a nezbytných sociálních služeb.

Máš právo vlastnit majetek – máš své oblečení a osobní věci u sebe dle Vnitřního řádu.

Máš právo na spolurozhodování o léčebných výkonech a postupech – lékař zjišťuje Tvůj názor od 14 let, jestliže je to přiměřené rozumové a volní vyspělosti tvého věku a pak podepisuješ informovaný souhlas s hospitalizací. Dále Tě lékař informuje o léčebných výkonech a postupech.

Máš právo na lidský kontakt – dle Tvého aktuálního zdravotního stavu jsou Ti umožněny návštěvy denně, lékař Ti může povolit terapeutickou léčebnou propustku. V rámci vzdělávání ve škole i při programech se setkáváš i s ostatními pacienty.

Máš právo na ochranu osobních údajů – personál je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s poskytováním zdravotní péče.

Máš právo stěžovat si – pokud jsou ohrožována nebo porušována Tvá práva nebo se Ti něco nelíbí, můžeš si ústně nebo písemně podat stížnost.

Zpracovala: PhDr. Martina Kratochvílová, náměstkyně pro ošetrovatelskou péči

Opařany 1.9.2014

Aktualizace 24.9.2025

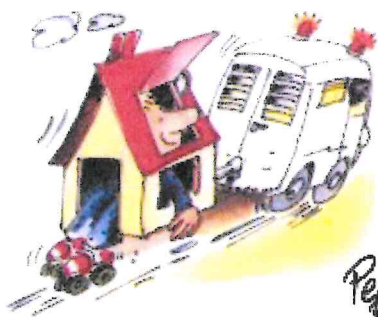
Charta práv hospitalizovaných dětí Charta EACH – úplné znění po aktualizaci z roku 2016

Charta EACH (Charta práv hospitalizovaných dětí), byla přijata v roce 1988 v holandském Leidenu a je jakýmsi přehledem práv, která mají všechny děti v souvislosti s hospitalizací – a to jak před svým pobytem v nemocnici, tak v jeho průběhu a po jeho skončení

Ilustrace, které Chartu EACH doprovázejí, jsou intelektuálním vlastnictvím autora, francouzského kreslíře Pefa, který je dal členům EACH k dispozici prostřednictvím francouzské organizace Apache France. Kresby tedy mohou používat pouze členské organizace EACH a pouze v souvislosti s Chartou EACH, navíc pochopitelně s odkazem na autora; jiné využití kreseb povoleno není.

Článek 1

Děti by do nemocnice měly být přijímány jen tehdy, pokud péče, kterou vyžadují, nemůže být stejně dobře poskytnuta v domácím prostředí nebo ambulantně.

Před přijetím nemocného dítěte do nemocnice by měly být zváženy veškeré další vhodné formy péče – ať už doma nebo v ambulantním či jiném zdravotnickém zařízení.

Je-li dítě přijímáno do nemocnice, je důležité, aby byla co nejbližší domovu dítěte, ale aby současně dokázala zajistit takový standard klinické péče, jaký stav dítěte vyžaduje. Vždy je také třeba brát v úvahu konkrétní situaci rodiny a další rodinné okolnosti. Péče by měla být poskytována v souladu s principy Charty EACH.

Práva nemocných dětí je třeba respektovat bez ohledu na to, kde je jim péče poskytována.

Během hospitalizace by měl být stav dítěte pravidelně revidován. Stejně tak by měly být posuzovány rodinné okolnosti a míra péče, jakou stav dítěte vyžaduje, tak, aby nedocházelo ke zbytečnému prodlužování pobytu v nemocnici.

Rodičům nemocných dětí by se mělo dostávat všech nezbytných informací, pomoci a podpory bez ohledu na to, kde péče o jejich dítě probíhá.

Článek 2

Děti v nemocnici mají právo mít s sebou po celou dobu hospitalizace své rodiče nebo jinou blízkou osobu, rodiče zastupující.

Právo všech dětí nebýt oddělovány od svých rodičů a mít své rodiče u sebe je nedílnou součástí péče o nemocné děti. Vždy je třeba brát v úvahu nejlepší zájem dítěte.

Pokud rodiče z nějakého důvodu nemohou nebo nechtějí pobývat společně s dítětem, může dítě doprovázet i jiný člověk, jež dítě zná a který je pro ně přijatelný – a který mu dokáže poskytovat náležitou podporu.

Děti bez rozdílu věku mají právo mít u sebe své rodiče čtyřicet hodin denně. To se týká všech situací, kdy děti přítomnost svých rodičů potřebují nebo potřebovat mohou, tj. například:

- bez ohledu na to, zda dítě aktuálně je či není ošetřováno nebo vyšetřováno, ať už za použití lokální anestézie či sedace nebo bez ní;
- během uvádění do anestézie a bezprostředně po probnutí z ní;
- v době, kdy je dítě v kómatu nebo ve stavu částečného vědomí a v průběhu resuscitace (v takových chvílích je rodičům nutno nabízet maximální podporu);

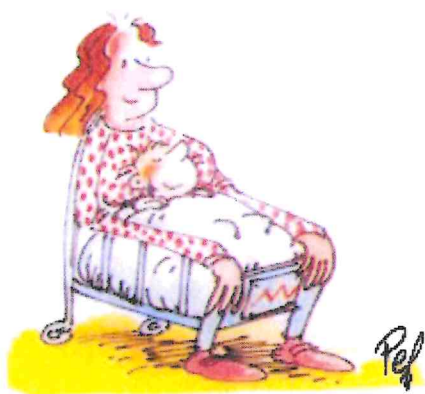
- o po narození, bez ohledu na to, zda je novorozenec zdravý nebo vyžaduje speciální péči.

Z práva na přítomnost rodičů nejsou vyňaty ani děti:

- o na novorozeneckých a pediatrických jednotkách intenzivní péče, úrazových pohotovostech a urgentních příjmech, izolačních pokojích, odděleních zobrazovacích metod, pooperačních pokojích, na porodnicích a odděleních šestinedělí, ve zdravotnických přepravních službách a na dalších zdravotnických pracovištích – v nemocnicích i mimo ně.

Článek 3

(1) Všem rodičům by mělo být nabídnuto ubytování a mělo by se jim také dostat pomoci a podpory k tomu, aby s dítětem v nemocnici zůstali.

Členové personálu zodpovědní za příjem a léčbu dítěte a za péči o ně by měli všechny rodiče povzbuzovat k tomu, aby se svým dítětem v nemocnici zůstali, a neuplatňovat na ně žádná specifická výběrová kritéria;

Členové personálu by rodičům měli poskytnout radu, povzbuzení a podporu při rozhodování o tom, zda se svým dítětem v nemocnici zůstanou a nabídnout jim podporu a služby, které jim pobyt v nemocnici usnadní;

Nemocnice by měly poskytovat dostatečný a vhodný prostor, aby rodičům umožnily zůstat s jejich hospitalizovaným dítětem. Nabízené zázemí by mělo zahrnovat lůžko u postele nemocného dítěte, místo, kde je možné si odpočinout a najíst se, možnost využívat toaletu

a koupelnu a úložný prostor pro osobní věci.

(2) Setrvání s dítětem v nemocnici by pro rodiče nemělo být spojeno s dalšími výdaji a ztrátou výdělku.

Rodiči, který své dítě v nemocnici doprovází, by v souvislosti s jeho pobytem u dítěte neměly vznikat žádné další náklady. Měl by mít nárok na bezplatný nocleh a na bezplatnou nebo dotovanou stravu.

Rodiče, kteří nemohou docházet do zaměstnání nebo plnit své domácí povinnosti, by neměli trpět ztrátou výdělku ani dalšími výdaji způsobenými tím, že:

- o zůstávají se svým dítětem v nemocnici;
- o o své dítě v nemocnici celodenně pečují;
- o se nějaký další člověk musí starat o zdravé sourozence nemocného dítěte, kteří zůstali doma.

Rodiči, jemuž nedostatek financí brání v tom, aby se svým dítětem v nemocnici zůstal nebo aby je navštěvoval, by měla být poskytnuta výpomoc (např. s úhradou cestovních výdajů a případných dalších nákladů).

Rodič, který o své dítě pečuje – ať už doma nebo v nemocnici, by měl mít po dobu nemoci dítěte nárok na placené volno.

(3) Aby se rodiče mohli podílet na péči o své hospitalizované dítě, měli by být náležitě informováni o chodu oddělení a povzbuzováni k aktivní participaci.

Partnerství v péči

Personál by měl rodičům usnadnit aktivní účast na běžné péči o dítě tím, že:

- o se s nimi dohodne na těch oblastech péče, kterých se rodiče budou chtít ujmout sami;
- o bude rodičům v tomto pečování poskytovat podporu;
- o bude respektovat způsob, jakým rodiče o své dítě pečují, a akceptovat rozhodnutí, jež rodiče učiní;
- o bude rodičům radit, jak o dítě pečovat, tak aby to napomáhalo uzdravě.

Partnerství v ošetřování

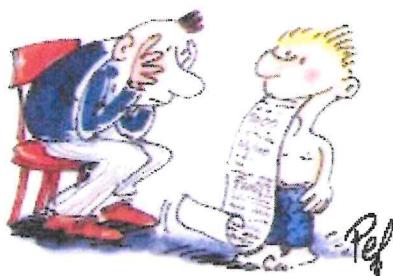
Mají-li rodiče možnost podílet se během hospitalizace dítěte na poskytování ošetřovatelské péče, mohou tím získat potřebné zkušenosti a sebedůvěru, jež jim pomůže v ošetřování dítěte po návratu do domácího prostředí. Získávání ošetřovatelských kompetencí může mít vliv i na délku hospitalizace.

Personál by měl podporovat rodiče v přebírání aktivní role při ošetřování jejich dítěte tím, že:

- s nimi bude sdílet informace a odborné znalosti a zkušenosti;
- bude rodičům pomáhat k dosažení potřebných kompetencí prostřednictvím výuky a nácviku;
- bude na rodiče dohlížet, dokud v provádění požadovaných ošetřovatelských úkonů nezískají klid a jistotu;
- pravidelně přezkoumávat a ověřovat oblasti či prvky ošetřovatelské péče, jež jsou rodiče schopni a ochotni převzít;
- v případě potřeby nabídne rodičům emoční podporu.

Článek 4

(1) Děti a rodiče mají právo na informace podávané takovým způsobem, jaký odpovídá jejich věku a chápání.

Děti a jejich rodiče mají právo vědět, co se s nimi bude dít, nežli podstoupí vyšetření, ošetření či léčebný nebo jakýkoli jiný zákrok. Přesné a ve správný čas poskytnuté informace umožní, aby si děti zachovaly pocit kontroly nad tím, jaká zdravotnická péče je jim poskytována; to platí zejména v nemocnici.

Informace pro děti by:

- měly vycházet z věku a rozumové vyspělosti konkrétního dítěte a z jeho vývojové úrovně;
- měly vycházet z toho, co dítě už zná nebo co si dokáže představit;
- měly zahrnovat pravdivé a prosté vysvětlení jeho zdravotního stavu a očekávaných výsledků léčby;
- měly vysvětlovat sled a průběh nadcházejících událostí, včetně toho, co dítě může vidět, slyšet a cítit;
- měla zahrnovat vhodně připravené informační materiály ve formě verbální, audiovizuální i písemné, podpořené názornými modely, herními aktivitami, popřípadě prezentacemi využívajícími dalších médií.

Personál, který dítě informuje, by měl zhodnotit schopnost konkrétního dítěte porozumět poskytovaným informacím a vyjadřovat své vlastní názory.

Tento personál by:

- měl dítě povzbuzovat ke kladní dalším otázkám a odpovídat na ty, které zazní, a dítě uklidňovat, vyjádří-li obavy, znepokojení nebo strach;
- měl dítěti pomáhat při volbě a uplatňování strategií, díky nimž bude svou situaci lépe zvládat;
- se měl vždy ujistit, že dítě poskytnuté informace správně a dostatečně pochopilo.

Příprava bude mít pozitivní efekt pouze za předpokladu, že se dítě bude cítit bezpečně. Informace by se mu tedy – kdykoli je to možné – měly poskytovat v přítomnosti jeho rodičů. Je třeba, aby rodiče

věděli, jaké informace dítě dostalo, aby na ně mohli odkazovat a vracet se k nim, dokud jim dítě náležitě neporozumí.

Informace pro rodiče

Informace poskytované rodičům by:

- měly být jasné a úplné;
- měly brát v úvahu aktuální situaci konkrétního rodiče, zejména s ohledem na pocity strachu, smutku, viny, úzkostí a stresu, které rodič může pociťovat v souvislosti se zdravotním stavem svého dítěte;

Personál, který rodiče informuje, by:

- měl rodiče povzbuzovat ke kladení dalších otázek;
- měl rodičům poskytnout jméno a kontaktní údaje člověka, na nějž se mohou obrátit, kdykoli budou potřebovat doplňující informace;
- měl uspokojit případnou potřebu dalších informací poskytnutím odkazů na další informační zdroje a na podpůrné skupiny a organizace;
- měl umožnit rodičům neomezený přístup k tištěné či elektronické dokumentaci týkající se onemocnění jejich dítěte;
- neměl při poskytování informací využívat jako tlumočníka nemocné dítě nebo jeho sourozence.

Informace pro děti a rodiče

Aby poskytované informace naplnily potřeby jak dítěte, tak jeho rodičů, měly by:

- být poskytovány průběžně po celou dobu poskytování péče;
- obsahovat také informace ohledně další péče po propuštění;
- být poskytovány v nestresujícím, bezpečném prostředí, které respektuje soukromí, a za situace, kdy žádná ze stran není tlačena časem;
- být poskytovány zkušeným členem personálu, schopným sdělovat informace tak, aby jim bylo možné snadno porozumět;
- být poskytovány ideálně ve vlastním jazyce rodiny a je-li třeba, za asistence tlumočníka;
- být zopakovány tolikrát, kolikrát je pro jejich pochopení nezbytné; zároveň je třeba ověřit, že je jak dítě, tak jeho rodiče správně pochopili.

Dítě má právo vyjadřovat své vlastní názory a za předpokladu, že je schopno probírané záležitosti náležitě pochopit, může i vetovat přístup rodičů ke zdravotnickým záznamům, jež jsou o něm vedeny (situace závisí na právní úpravě v jednotlivých státech). v takovém případě je ovšem třeba, aby personál přistupoval ke zhodnocení celé situace s maximální péčí. Dítěti by se mělo dostávat ochrany, poradenství a podpory. Nemocniční personál by měl současně zajistit, aby se nezbytného poradenství a podpory dostalo i rodičům, kteří v tomto čase mohou psychologickou či sociální pomoc a poradu potřebovat rovněž.

(2) Je třeba podnikat kroky ke zmírnění fyzického a emočního stresu.

Všechny děti, včetně novorozenců – ať donošených nebo narozených předčasně – mají právo na adekvátní tišení bolesti a měly by být chráněny před různými formami diskomfortu. Pohoda dítěte neznamena pouhou absenci fyzického utrpení.

Ke zmírnění fyzického i emočního stresu a bolesti, jež děti zažívají, je nutno přijímat preventivní opatření – ta by měla:

- být přizpůsobena individuálním potřebám každého konkrétního dítěte;
- pomáhat dítěti při volbě a uplatňování strategií, díky nimž bude svou situaci lépe zvládat;
- zahrnovat nabídku vhodných technik pro rozptýlení a odvedení pozornosti;
- využívat služeb kvalifikovaných herních specialistů;

- vyloučit užívání restriktivních prostředků, fixace a jiných forem násilného omezování v pohybu během zdravotnických zákroků, s výjimkou situací, kdy k použití takových prostředků neexistuje alternativa nebo kdy je bezprostředně ohrožen život dítěte;
- vyloučit užívání restriktivních prostředků, fixace a jiných forem násilného omezování v pohybu během zdravotnických zákroků, s výjimkou situací, kdy k použití takových prostředků neexistuje alternativa nebo kdy je bezprostředně ohrožen život dítěte;
- předcházet bolesti působené v souvislosti s poskytováním péče nebo ji mírnit: ať už během vyšetření, léčebných úkonů či před operačními zákroky nebo po nich;
- zajišťovat mezi jednotlivými zákroky či fázemi léčby dostatečný čas na odpočinek;
- nabízet ochranu před nepříjemnými či rozrušujícími prožitky, k nimž při poskytování péče nevyhnutelně dochází;
- předcházet pocitům osamění a bezmoci;
- usilovat o prevenci takových situací a úkonů, které dítě vnímá jako stresující, nebo jejich dopad alespoň mírnit;
- rozpoznávat případný strach a obavy dítěte, ať už jsou či nejsou vyjádřeny otevřeně, a náležitě na ně reagovat.

Personál by měl:

- adekvátně reagovat na situace, kdy je dítě rozrušeno pobytem v izolaci nebo zdravotním stavem svých spolupacientů;
- podporovat průběžný a kontinuální kontakt dítěte s rodiči, sourozenci a kamarády;
- vycházet z poznání, že pro dítě může být zdrojem stresu jak skutečnost, že musí pobývat v izolaci, tak například zdravotní stav jeho spolupacientů, a adekvátně na aktuální situaci reagovat;
- nabízet dítěti herní a zájmové aktivity odpovídající jeho věku a vývojové úrovni;
- dávat dětem i rodičům příležitost uchýlit se do ústraní – do klidného a náležitě vybaveného prostoru, který je chráněn před stresujícími vlivy.

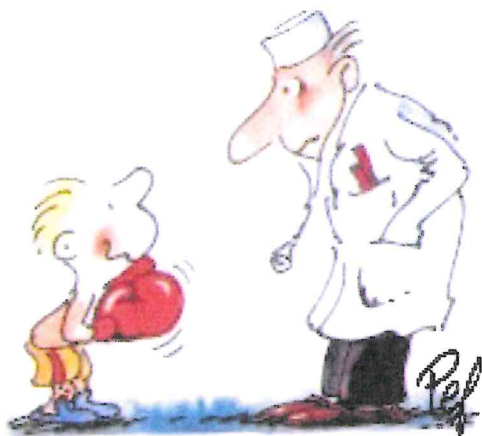
Pro zmírnění jejich emočního stresu by rodičům měly být nabízeny:

- emoční podpora, zejména tehdy, je-li jejich dítěti poskytována paliativní péče;
- opatření, která je budou chránit před nadměrnou zátěží, již by jim péče o jejich dítě mohla způsobit;
- kontakt s pracovníky sociálních služeb, psychology a odbornými terapeuty;
- pokud o to sami požádají, také náboženskou podporu a poradenství, a to s ohledem na kulturní prostředí, z něž rodina pochází;
- kontakt se svépomocnými a relevantními podpůrnými skupinami a s patientskými a spotřebitelskými organizacemi.

Dojde-li k nějaké problémové situaci či události, měli by děti i rodiče mít příležitost stěžovat si a být o celém procesu informováni.

Článek 5

(1) Děti a rodiče mají právo poučeně se podílet na veškerém rozhodování, jež souvisí s poskytovanou zdravotnickou péčí.

Mají-li se děti a rodiče na rozhodování aktivně podílet, musejí být předem informováni o všech opatřeních a krocích, jež bude nutno provést.

Právo dětí a rodičů podílet se na zdravotnické péči, jež je dítěti poskytována, vyžaduje od personálu, aby:

- vytvářel prostředí založené na důvěře;
- dokázal naslouchat;
- sdílel informace a umožňoval se v nich spolehlivě orientovat;
- respektoval právo dětí vyjadřovat svůj názor na veškeré záležitosti, které se jich týkají;
- přikládal názorům dětí náležitou váhu v souladu

s jejich rozumovými schopnostmi a způsobilostí;

- správně interpretoval názor dítěte v kontextu jeho kulturního prostředí;
- akceptoval skutečnost, že dítě má právo žádný názor nevyjádřit nebo jej vyjádřit prostřednictvím svých rodičů.

Komunikace a interakce s ostatními lidmi, především s rodiči, začíná od narození. Protože rodiče znají své dítě nejlépe, je třeba brát vážně jejich poznatky o způsobech, jakými dítě dává najevo stres, diskomfort nebo bolest. Kromě toho je třeba mít na zřeteli, také to, že:

- děti mohou své názory vyjadřovat i prostřednictvím hry, umění a dalších aktivit;
- personál musí věnovat pozornost rovněž tomu, jakou řeč těla děti při vyjadřování svých názorů používají;
- absence informací může zvyšovat strach, který dítě prožívá;
- personál by měl brát v úvahu signály a nonverbální reakce u dětí, které se kvůli svému nízkému věku nebo z jiných důvodů nedokáží vyjadřovat slovy.

Právo dětí a rodičů na informovaný souhlas vyžaduje, aby členové personálu:

- respektovali schopnost a způsobilost dítěte a jeho rodičů;
- aby dítěti i jeho rodičům poskytovali adekvátní a včasné informace ohledně aktuálního zdravotního stavu dítěte, účelu a významu léčby a také ohledně jejího průběhu a možných rizik;
- nabízeli adekvátní a včasné informace o alternativních formách léčby;
- poskytovali rodičům i dítěti podporu a radu, díky nimž budou navrhovaný postup léčby schopni posoudit a zhodnotit;
- chápali a nepodceňovali hodnotu rodičovských znalostí a zkušeností souvisejících s celkovou zdravotní situací jejich dítěte i s jeho aktuálním zdravotním stavem.

Děti mají právo vyjádřit svůj vlastní názor a nemusejí souhlasit se svými rodiči. Jsou-li děti dostatečně rozumově vyspělé, aby se dokázaly rozhodovat ve svém nejlepším zájmu, měl by personál jejich názor respektovat – s ohledem na platná ustanovení příslušné národní legislativy. Je nezbytné, aby personál celou situaci adekvátně a s maximální možnou péčí zhodnotil. Členové nemocničního personálu by také měli zajistit nezbytnou podporu a poradenství rodičům.

(2) Každé dítě by mělo být chráněno před všemi zákroky a vyšetřeními, jež nejsou nezbytně nutné.

Každá forma zdravotnické intervence, která pro konkrétní jednotlivé dítě nemá žádný pozitivní přínos, je v principu považována za vysoce nežádoucí.

Aby bylo možné zkoumat, jak specificky dětská onemocnění reagují na léčiva a nové léčebné postupy, mohou být děti z konkrétních rizikových skupin požádány o účast ve výzkumném programu. Dříve, než se děti do výzkumu či výuky zapojí, je třeba získat od nich a od jejich rodičů informovaný souhlas.

Výzkum, do něž jsou zapojeny děti, by měl být navržen, proveden a vyhodnocen ve spolupráci s podpůrnými skupinami pro pacienty s příslušnou diagnózou. Rodinám, které zvažují svou účast na výzkumu, je třeba jasně a srozumitelně vysvětlit možné vedlejší účinky či škodlivé následky.

Všechny výzkumné projekty prováděné za účasti dětí musejí probíhat pod dohledem Etické komise pro výzkum zahrnující lidské subjekty, mezi jejímiž členy jsou i zástupci rodičovských/pacientských skupin na podporu dětí s příslušnou diagnózou.

Děti je třeba chránit před veškerou možnou újmou a zátěží související s jejich zapojením do výzkumu či výuky (včetně profesního výcviku zdravotnického personálu).

Ti, kdo se svou účastí na výzkumu vyslovili souhlas, mají právo svůj souhlas kdykoli bez udání důvodu odvolat. Takovéto rozhodnutí pro ně nesmí mít za následek změnu v dostupnosti léčby.

Článek 6

(1) O děti by mělo být pečováno společně s jinými dětmi, které mají stejné vývojové potřeby. Děti by neměly být hospitalizovány na oddělení pro dospělé.

Všechny děti, bez ohledu na délku pobytu v nemocnici nebo jiném zdravotnickém zařízení a bez ohledu na svou nemoc nebo postižení, potřebují vhodné prostředí a duševní, emoční a fyzickou stimulaci odpovídající jejich věku a zdravotnímu stavu. Tato opatření pomáhají mírnit úzkost a vnášet prvky normality do abnormální situace.

Společná péče o děti, jež mají shodné vývojové potřeby, zahrnuje zejména následující oblasti a témata; není ovšem omezena jen na ně:

- odpočinek;
- zábava;
- skupinové nebo jiné podobné aktivity;
- zábava a společné aktivity pro skupiny dětí různého věku;
- oddělené místnosti a oddělené činnosti s ohledem na věk a pohlaví dětí – pokud dítě nebo jeho rodiče takové uspořádání preferují;
- zvláštní úsilí je třeba věnovat zajištění odděleného ubytování pro adolescenty;
- ochranná opatření pro děti se specifickými chorobami či druhy postižení.

Děti by v celém průběhu péče měly být chráněny před prožitky, které je rozrušují.

Je třeba se vyvarovat všech forem diskriminace.

Specifické potřeby adolescentů by měly být zohledněny zajištěním odděleného ubytování a adekvátního zázemí pro trávení volného času.

Pečovat o děti na odděleních, kde jsou současně léčeni dospělí pacienti, je zcela nepřijatelné. To znamená, že:

- by děti neměly být přijímány na oddělení pro dospělé a že by na těchto odděleních neměla být poskytována péče dětem;
- by dospělí neměli být přijímáni na dětská oddělení a že by na dětských odděleních neměla být poskytována péče dospělým. Přijímání dospělých pacientů s mentálním onemocněním na dětská oddělení může být pro děti zdrojem rozrušení a ve vztahu k dospělému pacientovi je neuctivé;

- o že by jasně oddělené prostory pro péči o děti a dospělé měly být k dispozici i na takových pracovištích, jako jsou nemocniční příjmy, pohotovosti, chirurgická oddělení včetně pooperačních pokojů, ambulance a denní stacionáře; totéž se týká i vyšetřoven a ošetřoven.

(2) Pro návštěvy na dětských odděleních by neměla platit žádná věková omezení.

Omezování návštěvních hodin pro sourozence a kamarády by se nemělo řídit věkem návštěvníka, ale mělo by vycházet výhradně z aktuálního stavu nemocného dítěte a ze zdravotního stavu těch, kdo k němu na návštěvu přicházejí.

Článek 7

Děti by měly mít plnou příležitost ke hře, odpočinku a vzdělávání, přizpůsobenou jejich věku a zdravotnímu stavu, a péče by měla probíhat v prostředí navrženém, vybaveném zařízením a personálně obsazeném tak, jak odpovídá jejich potřebám.

Děti všech věkových skupin a v jakékoli situaci mají právo pobývat v prostředí, které odpovídá dětským potřebám – bez ohledu na to, kde se péče o ně odehrává. Týká se to jak nemocnic, tak ambulantních zařízení a veškerých dalších pracovišť, kde jsou děti léčeny, ošetřovány nebo vyšetřovány.

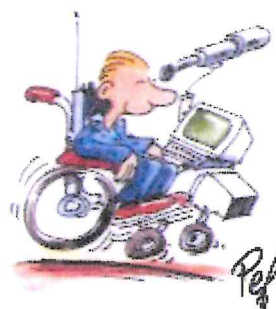
Prostor musí být po architektonické stránce a po stránce vnitřního uspořádání koncipován tak, aby jeho vlastnosti odpovídaly potřebám dětí všech věkových skupin a všech diagnóz, které se v daném zařízení léčí. Prostředí by mělo být natolik variabilní, aby je bylo možné přizpůsobit potřebám dětí různého věku.

K dispozici by měl být dostatek náležitě kvalifikovaného personálu tak, aby bylo možné naplňovat potřeby, jež děti mají – zejména potřebu hry, odpočinku a vzdělání, a to bez ohledu na věk a zdravotní stav dětí.

Všichni členové personálu, kteří s dětmi přicházejí do kontaktu – zdravotníci i nezdravotníci –, by měli rozumět dětské potřebě hry a odpočinku.

Pro děti všech věkových skupin, o něž konkrétní pracoviště pečuje, by mělo být k dispozici široké spektrum příležitostí ke hře, podpořené vhodnými herními materiály, pomůckami a vybavením. Konkrétní uspořádání by mělo:

- o zahrnovat dostatek času pro hru, a to sedm dní v týdnu;
- o podporovat tvořivé aktivity u všech dětí, včetně těch, které pobývají v izolaci;
- o umožňovat vzdělávání dětí na požadované úrovni.

Článek 8

O děti by měli pečovat členové personálu, jimž jejich profesní průprava a reálné dovednosti umožňují adekvátně reagovat na fyzické, emoční a vývojové potřeby dětí a jejich rodin.

Na personál pečující o nemocné děti jsou kladeny specifické nároky, zejména pokud jde o profesní přípravu, konkrétní dovednosti a zvýšenou citlivost. Jen při splnění těchto kvalifikačních předpokladů mohou členové personálu naplňovat potřeby dětí a jejich rodin.

Všechny nemocnice a jiná zdravotnická pracoviště přijímající do své péče děti by měly zajistit, že děti budou vyšetřovány, léčeny a ošetřovány výhradně personálem, který je v péči o děti vzdělán a disponuje patřičnou znalostní a zkušenostní výbavou.

Pokud je z nějakého důvodu nutné, aby byl dětský pacient léčen odborníkem bez pediatrického vzdělání, měla by tato léčba probíhat jen za současné spolupráce s personálem, který je pro péči o děti náležitě připraven a kvalifikován.

Profesní zdatnost a citlivost personálu je nutno neustále udržovat na vysoké úrovni, a to patřičným výcvikem a kontinuálním vzděláváním.

Veškerý personál pečující o děti by měl projít výcvikem v oblasti ochrany dětí, aby dokázal rozpoznávat různé formy zneužívání a zanedbávání dětí a byl v úzké spolupráci s příslušnými odborníky schopen adekvátně zasáhnout.

Děti by měly mít možnost – bez ohledu na svůj věk – využít adekvátního a důvěrného zdravotnickému poradenství a konzultací – ať už se souhlasem a za přítomnosti svých rodičů, nebo bez nich. Přístup k takovým službám může být důležitý zejména tehdy, pokud je dítě nebo mladý člověk v rodině vystaven zneužívání, nebo pokud potřebuje poradu či služby související s reprodukčním zdravím. Konzultace či poradenství může být zapotřebí i v situacích, kdy mezi dítětem a jeho rodiči došlo ke konfliktu ohledně přístupu ke zdravotním službám.

Členové personálu by měli být schopni poskytnout rodičům emoční podporu při zvládání kritických situací, v nichž se jejich dítě může ocitnout. To platí zejména pro situace, kdy je ohrožen život dítěte.

Paliativní péče by měla být zahájena ve chvíli, kdy je u dítěte stanovena diagnóza život ohrožujícího onemocnění. Dětská paliativní péče:

- **se zaměřuje na zmírňování fyzického, psychického a sociálního strádání;**
- **využívá multidisciplinárního přístupu, který zahrnuje i rodinu dítěte, a je vedena týmem paliativní péče;**
- **je poskytována bez ohledu na to, zda dítě v souvislosti se svou nemocí nebo stavem podstupuje či nepodstupuje aktivní léčbu;**
- **může být prováděna v nemocnici, v komunitním zařízení nebo doma.**

Když nemocné dítě umírá, a také po smrti dítěte, se musí celé rodině dostat maximální podpory, péče a pomoci, jakou potřebuje, aby tuto situaci dokázala unést. Členové personálu by měli absolvovat takovou průpravu, která by jim umožnila truchlící rodině účinně pomoci. Informace související s úmrtím dítěte by měly být sdělovány se soucitem, citlivě, v soukromí a osobně.

Článek 9

Kontinuitu péče by měl zajišťovat tým, který dítě pečuje.

Kontinuita se týká jak samotného poskytování péče, tak personálního složení týmu, který péči zajišťuje.

Požadavek na kontinuitu péče se vztahuje jak na péči poskytovanou v nemocnici, tak na následný přechod do ambulantního nebo domácího ošetřování. Toho lze dosáhnout tím, že všichni zúčastnění, včetně rodiny, budou navzájem spolupracovat jako jeden tým a budou věnovat pozornost včasnému sdílení informací a zajištění dalšího nezbytného vybavení a služeb.

Týmová práce vyžaduje omezený a pevně definovaný počet osob, kteří navzájem spolupracují jako skupina, jejíž působení je založeno na komplementaritě znalostí a vědomostí jednotlivých jejích členů a na existenci konzistentních standardů péče, zaměřené na fyzickou, emoční, sociální a psychickou pohodu dítěte.

Děti s dlouhodobými zdravotními problémy nebo s chronickým onemocněním či stavem by měly být s předstihem připravovány na plynulý přechod do péče příslušných služeb pro dospělé pacienty. Přechodový proces by měl začít ve chvíli, kdy se na něj dospívající člověk cítí připraven, a končí tehdy, když dospívající nabude jistoty, že nová situace je v jeho nejlepším zájmu.

Článek 10

K dětem je vždy třeba přistupovat s taktem a pochopením a vždy by mělo být respektováno jejich soukromí.

Pro naplnění podmínky taktu a pochopení při zacházení s dětmi je zapotřebí, aby:

- o bylo respektováno také jejich právo na to, být dítětem;
- o byl brán ohled na jejich důstojnost, názory, potřeby, individualitu, sexuální orientaci a vývojovou úroveň;
- o byly zohledněny veškeré případné handicapy a speciální potřeby každého dítěte;
- o byla brána v úvahu náboženská víra a kulturní zázemí dítěte a jeho rodiny;
- o byla brána v potaz skutečnost, že přání dětí týkající se tělesného soukromí se mohou s vývojem jejich těla měnit.

Soukromí nemocných dětí je třeba respektovat vždy, bez ohledu na jejich věk a vývojovou úroveň. Opatření, jež jsou v tomto směru nezbytná, zahrnují také:

- o ochranu před odhalováním těla během zdravotnických vyšetření a při úkonech osobní hygieny, jako je ošetřování, toaleta nebo koupání;
- o ochranu proti takovému zacházení a chování, jež by poškozovalo sebeúctu dítěte nebo mělo za následek to, že by si dítě připadalo zesměšňované či ponižované;
- o právo uchýlit se do ústraní, být sám;
- o právo komunikovat s personálem v soukromí – ať se souhlasem rodičů nebo bez něj;
- o právo na nenarušovanou vazbu s nejbližšími rodinnými příslušníky a přáteli.

Charta EACH (Charta práv hospitalizovaných dětí), byla přijata v roce 1988 v holandském Leidenu a je jakýmsi přehledem práv, která mají všechny děti v souvislosti s hospitalizací – a to jak před svým pobytem v nemocnici, tak v jeho průběhu a po jeho skončení

Ilustrace, které Chartu EACH doprovázejí, jsou intelektuálním vlastnictvím autora, francouzského kreslíře Pefa, který je dal členům EACH k dispozici prostřednictvím francouzské organizace Apache France. Kresby tedy mohou používat pouze členské organizace EACH a pouze v souvislosti s Chartou EACH, navíc pochopitelně s odkazem na autora; jiné využití kreseb povoleno není.

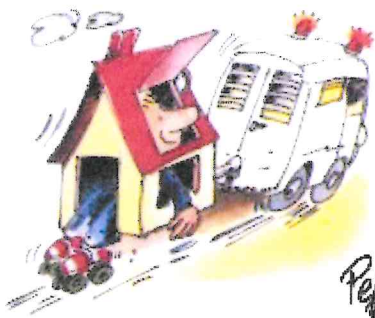
Převzato: 2016 z Charty EACH (Charta práv hospitalizovaných dětí)

PhDr. Martina Kratochvílová, náměstkyně pro ošetrovatelskou péči

Aktualizace 24.9.2025

Charta práv hospitalizovaných dětí

Charta EACH (Charta práv hospitalizovaných dětí), byla přijata v roce 1988 v holandském Leidenu a je jakýmsi přehledem práv, která mají všechny děti v souvislosti s hospitalizací – a to jak před svým pobytem v nemocnici, tak v jeho průběhu a po jeho skončení

Ilustrace, které Chartu EACH doprovázejí, jsou intelektuálním vlastnictvím autora, francouzského kreslíře Pefa, který je dal členům EACH k dispozici prostřednictvím francouzské organizace Apache France. Kresby tedy mohou používat pouze členské organizace EACH a pouze v souvislosti s Chartou EACH, navíc pochopitelně s odkazem na autora; jiné využití kreseb povoleno není.

1. Děti mají být do nemocnice přijímány jen tehdy, pokud péče, kterou vyžadují, nemůže být stejně dobře poskytnuta doma nebo ambulantně. Děti mají mít možnost nosit v nemocnici své oblečení a mít u sebe své osobní věci.
2. Děti v nemocnici mají mít právo na neustálý kontakt se svými rodiči/osobami blízkými.
3. Tam, kde je to možné, mělo by být rodičům/osobám blízkým nabídnuto ubytování, aby s dítětem v nemocnici zůstali. Aby se na péči o své dítě mohli podílet, měli by být plně informováni o chodu stanice a povzbuzováni k aktivní účasti na péči.
4. Děti a jejich rodiče/osoby blízké mají právo na informace podávané takovým způsobem, jaký odpovídá jejich věku a chápání. Zároveň musejí mít možnost otevřeně hovořit o svých potřebách s personálem.
5. Děti a jejich rodiče/osoby blízké mají mít právo poučeně se podílet na veškerém rozhodování, jež souvisí s poskytovanou zdravotnickou péčí. Každé dítě musí být chráněno před všemi zákroky a vyšetřeními, jež nejsou nezbytně nutné. Zároveň by měla být prováděna opatření ke snížení fyzického nebo emočního rozrušení a bolesti.
6. O děti by mělo být pečováno společně s jinými dětmi, které mají stejné vývojové potřeby. Pro návštěvy na dětských odděleních by neměla platit žádná věková omezení.
7. Děti by měly mít plnou příležitost ke hře, odpočinku a vzdělávání, přizpůsobenou jejich věku a zdravotnímu stavu. Péče by měla probíhat v prostředí navrženém, vybaveném, zařízeném a personálně obsazeném tak, jak odpovídá jejich potřebám za dodržení veškerých bezpečnostních a hygienických předpisů a zásad při péči o děti.
8. O děti by měl pečovat personál, jehož odborné znalosti a reálné dovednosti umožňují adekvátně reagovat na fyzické, emoční a vývojové potřeby dětí a jejich rodin.
9. Kontinuitu péče by měl zajišťovat tým, který o dítě pečuje.
10. K dětem je vždy třeba přistupovat s taktem a pochopením a vždy by mělo být respektováno jejich soukromí.

Tento dokument vychází z textu Charty práv dětských pacientů organizace "National Association for the Welfare of Children in Hospital" (NAWCH) se sídlem v Londýně. Materiál v tomto znění podpořila Centrální etická komise MZČR.

Zpracovala: PhDr. Martina Kratochvílová, náměstkyně pro ošetrovatelskou péči

Opařany 1.9.2014

Aktualizace 24.9.2025